UDÁLOSTI

Krátce

Déšť zchladil požářiště. Drony nová ohniska nenašly

VLHKO V PARKU. Déšť zchladil požářiště v Českém Švýcarsku. V terénu se hasičům a strážcům národního parku lépe dýchá, ochlazuje se zem, mokro je do hloubky zhruba dvou centimetrů, voda se vrací i do tůněk. Včera poprvé drony při dopoledním průzkumu nezaznamenaly žádné rizikové místo. Jedno ale objevili hasiči při pochůzce teď už blátivým terénem. „Na místě je 91 dobrovolných hasičů a 41 profesionálních. Nad Hřenskem s přestávkami prší," řekl včera mluvčí krajských hasičů Milan Rudolf. Foto: ČTK

Volby by v srpnu vyhrálo ANO před ODS

Praha – Sněmovní volby by v srpnu vyhrálo opoziční hnutí ANO se značným náskokem před koaliční ODS. Mimo dolní komoru by z vládních stran skončili lidovci. Vyplývá to z volebního modelu STEM pro CNN Prima News. Pětiprocentní hranici nutnou pro vstup do sněmovny by překročilo šest stran a hnutí. Hnutí ANO by získalo 31,5 procenta hlasů a ODS 15,5 procenta. Následovalo by opoziční hnutí SPD s 11,9 procenta hlasů. Vládní Piráti by dostali 9,3 procenta, TOP 09 pak 5,6 procenta a STAN 5,5 procenta hlasů. **(čtk)**

I přes nejasnosti je o stavební spoření zájem

Praha – Stavební spořitelny uzavřely v pololetí 231 709 nových smluv, což je meziročně zhruba o 6,5 procenta více. Vyplývá to z informací ministerstva financí. Průměrná cílová částka u nových smluv meziročně klesla o 200 tisíc korun na zhruba 606 200 korun. Cílová částka vyjadřuje budoucí záměry zákazníka, tedy kolik si hodlá naspořit nebo půjčit na bydlení. Zájem o spoření trvá, přestože současná vláda se rozhodla při debatě o státním rozpočtu na příští rok otevřít diskusi o omezení nebo dokonce zrušení státní podpory stavebního spoření. **(čtk)**

Víte, že?

Zpravodajství Deník.cz na internetu navštíví každý měsíc téměř 4 miliony lidí. Deník.cz se tak řadí mezi největší hráče na trhu.

Načtěte textový kód svým mobilním telefonem.

www.denik.cz/odeniku

SOCIÁLNÍCH SLUŽBY POTŘEBUJÍ REFORMY, MYSLÍ SI **JIŘÍ HORECKÝ** A ŘÍKÁ:

Roboti pečující o starší lidi se stanou samozřejmostí

ANDREA CERQUEIROVÁ

V sociálních službách chybí lůžka i pečovatelky. A to nejen v Česku. Mezinárodní tým expertů proto dokončuje výzvu vládám celého světa, aby situaci řešily. „Každý rok odkládání nutných reforem bude znamenat dražší služby pro seniory," říká v rozhovoru pro Deník prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky Jiří Horecký.

Foto: archiv Jiřího Horeckého

Jiří Horecký

- 44 let
- prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb
- prezident Unie zaměstnavatelských svazů ČR
- předseda světové organizace Global Ageing Network
- prezident evropské asociace European Ageing Network
- zakladatel a předseda Aliance pro telemedicínu a digitalizaci zdravotnictví a sociálních služeb
- držitel ceny Osobnost roku 2007 v sociálních službách

Z nedávné studie poradenské společnosti EY vyplývá, že v Česku do roku 2050 přibude milion lidí starších pětašedesáti let. Jsme na stárnutí populace připraveni?

Jen částečně. V pobytových službách akutně chybí asi patnáct tisíc lůžek. Nedostatečná je i kapacita terénních služeb. Aby člověk nemusel odcházet do domova seniorů v momentě, kdy ještě může zůstat doma, ale rodina je daleko a pečovatelka není nebo může jen například v pondělí a ve středu, přičemž on ji potřebuje dvě hodiny dopoledne a dvě odpoledne. Poměrně dobré jsou kapacity takzvaných odlehčovacích služeb. Potíž ale je v tom, že jsou častěji využívány lidmi, kteří čekají na trvalé umístění například v domově pro seniory. Sloužit přitom mají tomu, aby si rodina od péče na nějaký čas odpočinula.

V čem vidíte východisko?

Buď musíme kapacitu služeb posílit, nebo přesunout břímě péče na rodiny, což má ale řadu ekonomických i celospolečenských nevýhod a dopadů. Je pravda, že o sedmdesát až osmdesát procent starých lidí se starají jejich blízcí. Pokud by ale stát sociální služby neposiloval, řada lidí v předdůchodovém věku by musela opustit práci, aby celodenní péči vůbec zvládla. Nejlepší model proto je, když senior zůstává doma, v péči o něj pomáhá pečovatelka a rodina ho může občas umístit do odlehčovací služby nebo denního stacionáře. V momentě, kdy už ani to není možné, protože senior trpí třeba demencí, je často východiskem pobytová služba.

Domovy, kde lidé ve stáří nacházejí útočiště, nezřídka provozují soukromé subjekty. Suplují stát?

Soukromý sektor má čím dál významnější úlohu ve službách dlouhodobé péče nejen v České republice. Viditelně roste třeba i ve Francii, Belgii nebo Finsku. Je to především tím, že rychleji reaguje na poptávku. Když vidí, že je třeba vybudovat padesát nebo osmdesát lůžek pro lidi trpící demencí, pořídí pozemek, během dvou tří let postaví zařízení a začne jej provozovat. Oproti tomu u veřejného sektoru trvá deset i patnáct let, než domov zhotoví.

Na druhou stranu ale lidé v soukromých zařízeních za služby platí víc.

Nevýhodou samozřejmě je, že soukromý sektor chce investici zaplatit a úhrady tam jsou dražší. Na druhou stranu ale také často nabízí různé nadstandardní služby. Pravdou také je, že soukromý sektor se soustřeďuje do míst, kde je poptávka. Tedy do míst s velkou koncentrací obyvatel, což jsou Praha a její okolí, střední Čechy a velká města. Lidé ale sociální služby potřebují také v menších městech. Ideální je proto rozumná kombinace soukromých a státních domovů.

Jaké řešení se dnes v menších městech nabízí?

To je úloha krajů, měst a obcí. I když samozřejmě ne každá obec si může dovolit postavit a provozovat vlastní domov. Důležité je, aby jejich elementární síť byla dostupná alespoň v bývalých okresních městech nebo obcích s rozšířenou působností. Stát by zároveň měl mít ambici zajistit, aby, když někdo potřebuje pečovatelku, si třeba chvíli počkal, ale nakonec tuto službu dostal. A právě terénní sociální služby jsou často základním předpokladem, aby senioři mohli zůstat co nejdéle doma.

Lepší se situace?

Ano. A díky evropským penězům v příštích pěti letech vzniknou nové kapacity, které stále buduje především soukromý sektor. Na druhou stranu nám také kontinuálně přibývá počet osob, které potřebují podporu a péči.

Se zahraničními kolegy dokončujete výzvu světovým vládám. Čeho se týká?

Ohledně budoucího zajištění sociálních služeb pro stárnoucí populaci bijí na poplach všude. Dokonce už i v Africe, kde se lidé dřív tak vysokého věku nedožívali. Apelujeme proto na to, aby vlády co nejrychleji připravily reformu či strategii dlouhodobé péče. Rok od roku to totiž bude dražší a složitější. Upozorňujeme i na to, že mnohde není ani tak problémem nedostatek financí jako personálu.

Může v péči o seniory pomáhat robotizace?

V říjnu v Česku představíme prvního robota Peppera, který pomáhá už asi ve dvaceti domovech v Německu. Není určen k tomu, aby podával léky nebo lidi polohoval, je to sociální robot, který si s nimi povídá, trénuje paměť nebo jim ukazuje, jak mají cvičit. Rozpoznává lidi a je využíván i při skupinových aktivitách. Pečovatele nenahrazuje, ale pomáhá v aktivizaci.

Není to jisté odosobnění?

Zatím z něj klienti mají radost. Kladně je vnímán především lidmi trpícími demencí. Umí pohladit, není unavený. Pozdraví vás jménem, zeptá se, popovídá si s vámi a podobně. Je to ale samozřejmě generační záležitost. Když někdo celý život neviděl robota, je možné, že řekne, že na sebe žádnou plechovou krabici nenechá sahat. Pokud však půjde o generace, které se s roboty setkávaly například ve škole, v hotelích či supermarketech, nepřijdou jim divní ani ve stáří. Takže v budoucnu to bude samozřejmost.

INZERCE

Tajný život delfínů. Odhalily ho kamery

MAGDALÉNA ŠKAPOVÁ

Washington – Jde o vůbec první záběry z perspektivy delfínů, kteří volně loví u pobřeží Severní Ameriky. Videa doprovází jejich typické cvakání a radostné skřeky. Kamery na delfíny, kteří jsou cvičeni, aby pomáhali identifikovat podmořské miny a chránit některé americké jaderné zásoby, připevnilo americké námořnictvo. A jejich výzkumný tým se při záběrech z podmořtoho podle magazínu Science Alert o těchto vysoce sociálních kytovcích jen málo. Dosud například zůstávalo záhadou, jak a čím se obvykle živí. Kamery připevněné na šesti delfínech skákavých z americké Národní nadace pro mořské savce (NMMF) pořídily šest měsíců záznamu a zvuku, a poskytly tak vědcům i veřejnosti nový pohled na lovecké strategie a komunikaci těchto savců.

a boky delfínů, záběry tak ukázaly z dosud neznámých úhlů.

Kamery také zaznamenaly tlukot srdce těchto zvířat, které usilovně pumpovalo, aby udrželo krok s namáhavou činností, a odhalily, že místo aby své oběti sráželi, používali místo toho sání, aby stále se bránící kořist co nejrychleji spolkli silnými svaly hrdla.

Delfíny vycvičení námořnictvem, „pracují na otevřené vodě téměř každý den", vysvětluje NMMF na svých